

Kuntaliitto 4.5.2017

Rahoitusjohtaja Pirjo van Nues
Vantaan kaupunki

219 196

ASUKASTA 31.12.2016

107,5

TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS 2014

BUDJETTI 2017

1,55 MILJARDIA

KÄYTTÖTALOUSMENOT

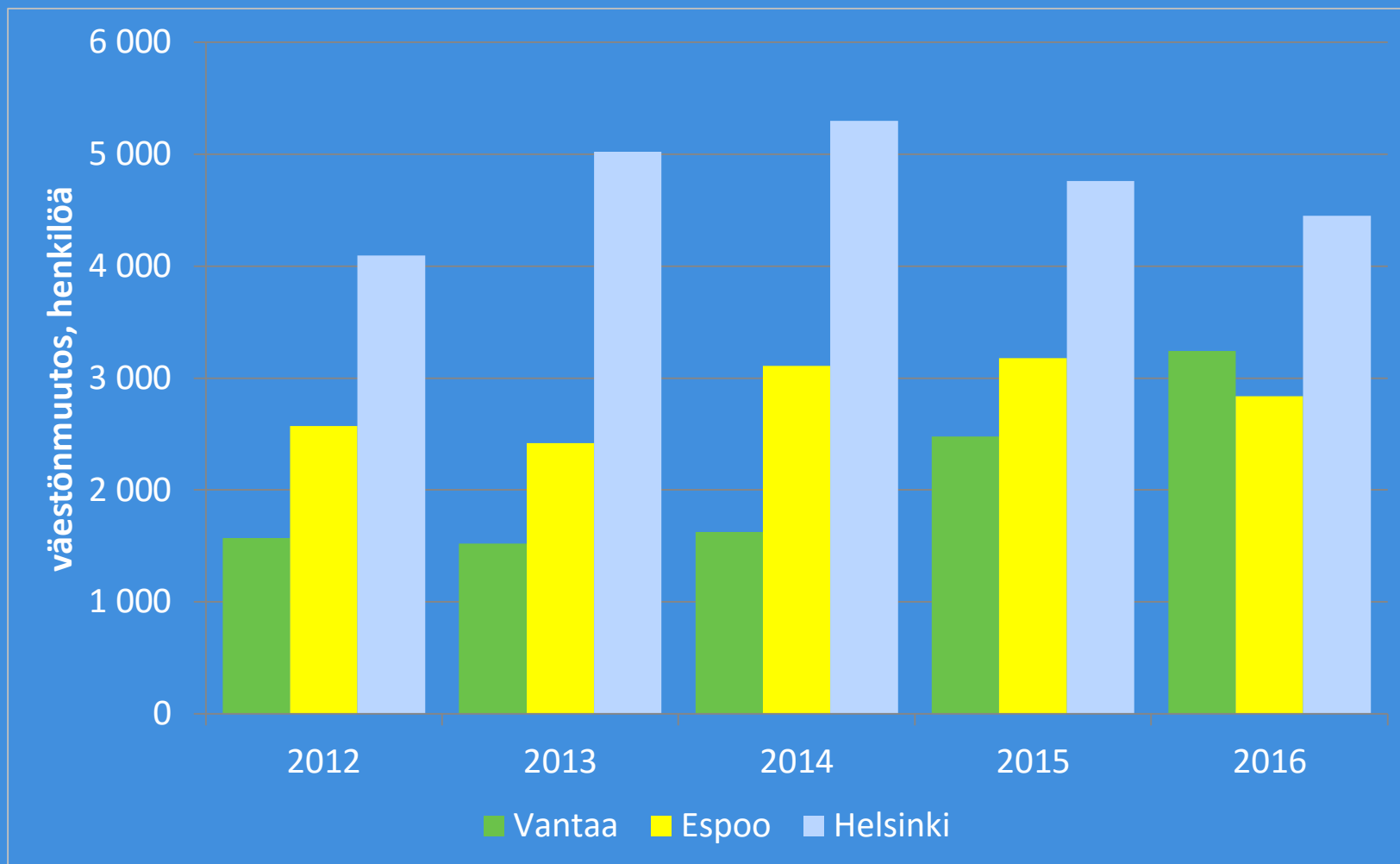
113 MILJOONAA

INVESTOINNIT

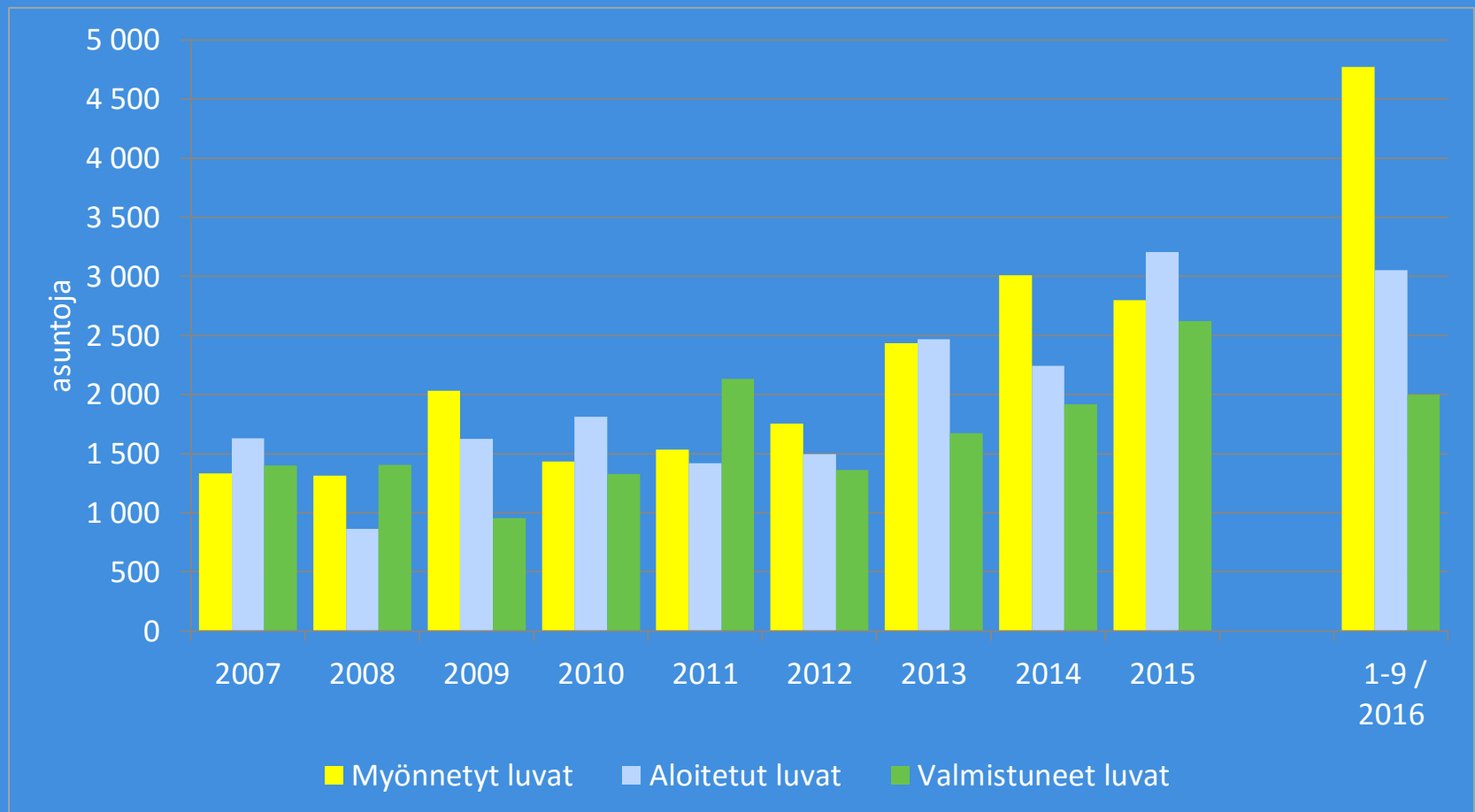
VEROPROSENTTI

19

Väestönmuutos 2012-2016

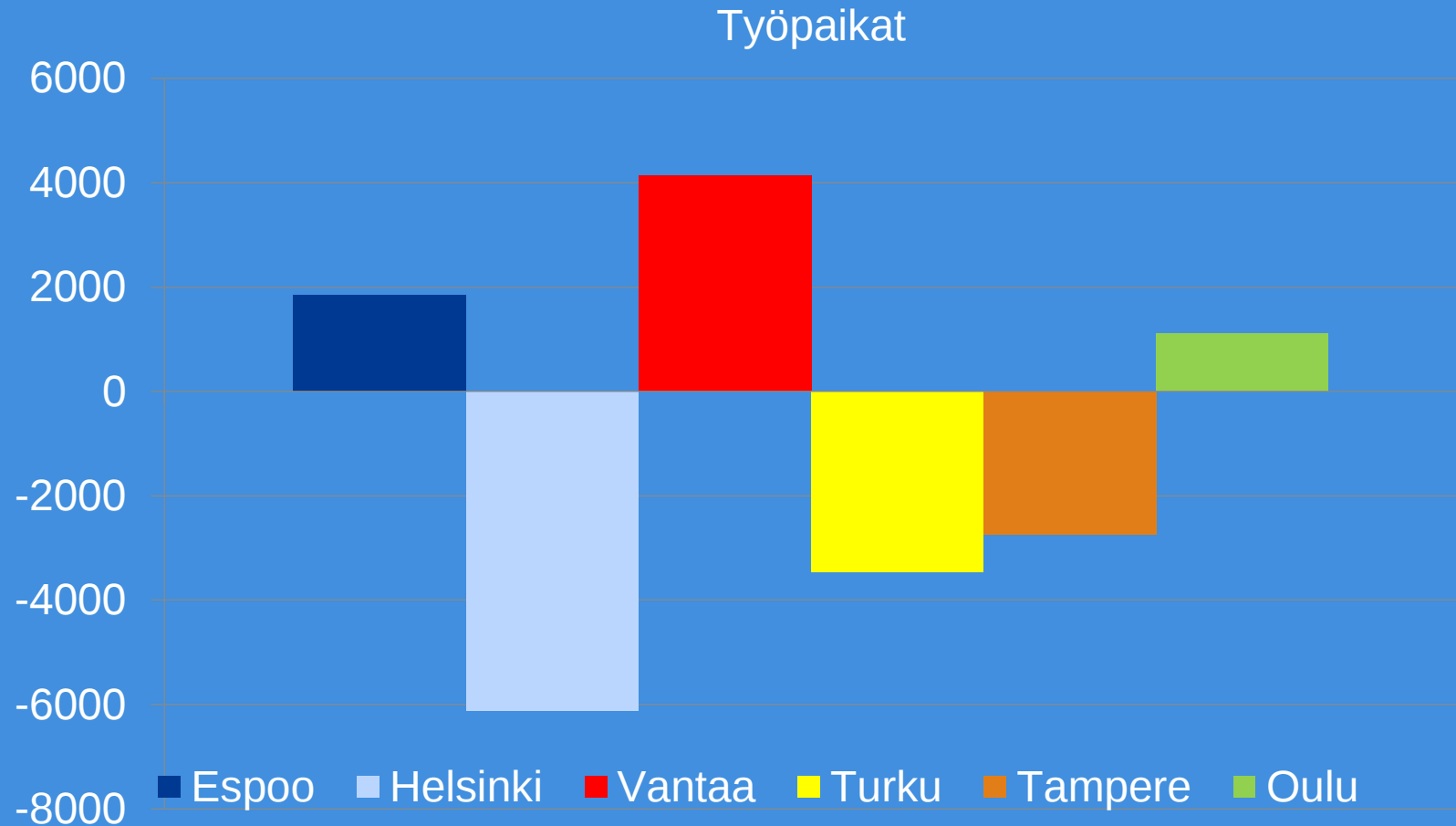

Myönnetty, aloitetut ja valmistuneet asuinrakennusluvut vuosina 2007-2015 ja tammi-syyskuussa 2016

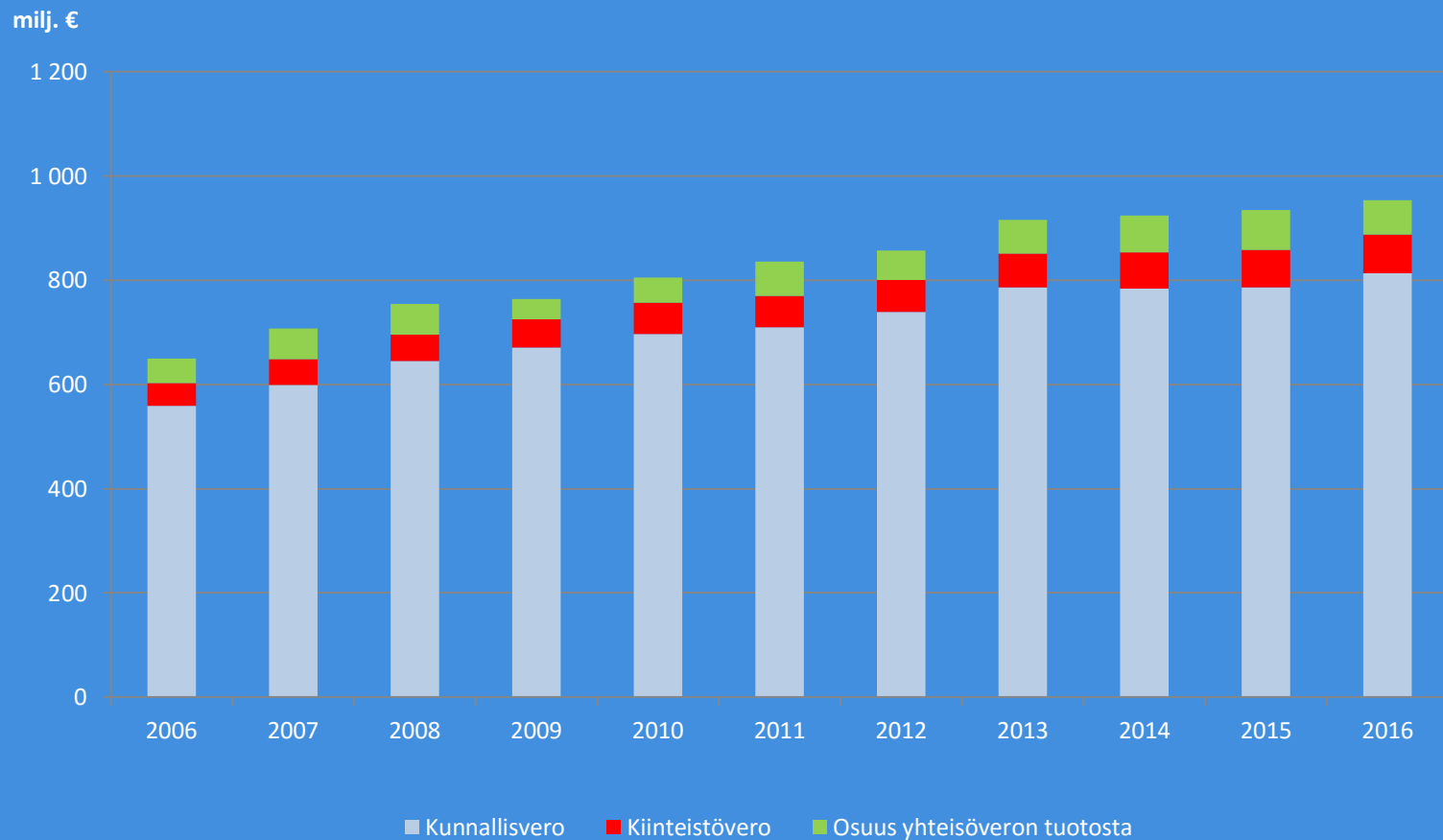

Työpaikkamuutos

suurissa kaupungeissa vuosina 2007-2014

Verotulojen kehitys

Vantaan kaupungin tuloslaskelma 2016

Tuloslaskelma	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toimintatuotot	298,7	274,4	249,1	229,3	218,1
Valmistus omaan käyttöön	80,6	109,8	137,3	151,8	133,3
Toimintakulut	-1 369,3	-1 399,8	-1 392,9	-1 357,7	-1 309,4
Toimintakate	-990,0	-1 015,6	-1 006,4	-976,6	-958,1
Verotulot	953,8	934,0	923,5	915,2	857,1
Valtionosuudet	189,4	150,5	140,2	147,1	148,2
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	14,3	14,6	14,8	14,8	14,6
Muut rahoitustuotot	15,5	21,1	17,3	17,6	18,4
Korkokulut	-3,9	-5,9	-8,9	-9,5	-15,3
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,4	-0,5	-0,1	-0,1
Vuosikate	178,8	98,4	79,9	108,4	64,7
Poistot ja arvonalentumiset	-116,1	-98,1	-77,8	-72,9	-68,4
Satunnaiset erät	1,8	1,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	64,5	1,4	2,1	35,6	-3,7
Tilinpäätössiirrot	0,3	-0,7	-1,0	-0,4	0,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	64,8	0,7	1,1	35,2	-3,2

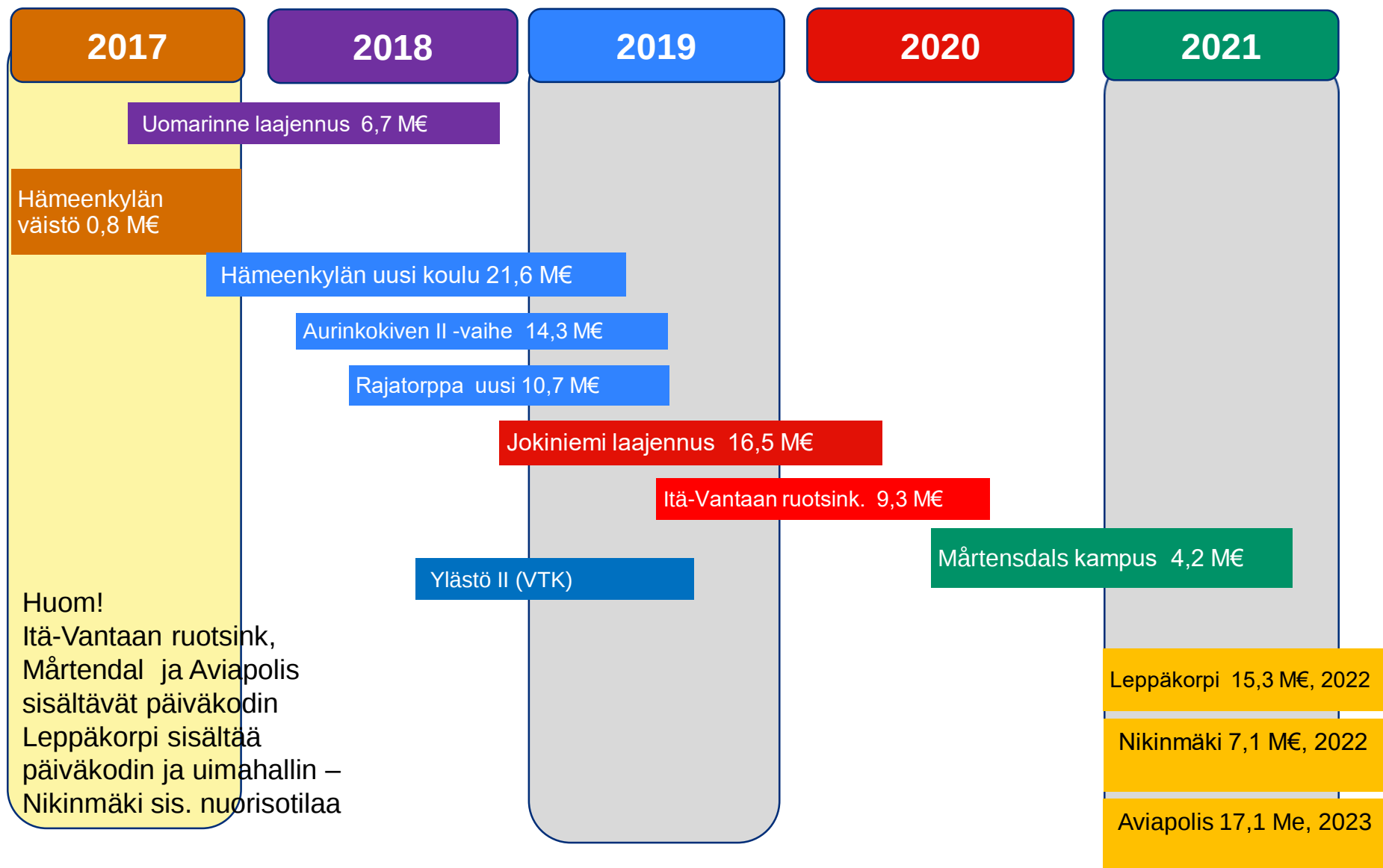
Tuloslaskelman tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	23,2	21,3	19,8	19,0	18,5
Vuosikate/ poistot, %	154,0	100,4	102,7	148,9	94,6
Vuosikate, €/ asukas	815,9	458,7	379,0	521,1	315,4
Asukasmäärä	219 196	214 605	210 803	208 098	205 312

Uudet koulurakennukset 2017-2021

Investoinnit yht.

2017 – 2021

98,4 M€

Koulujen korjausrakentaminen

Investoinnit yht. 2017 -2021
43,1 M€ sis. pienet
korjaukset

2017

2018

2019

2020

2021

Rajatorppa vanha koulu
pohja krs 0,75 M€

Varia Tennistie
muutostyö 0,5 M€

Havukosken koulu 6,0 M€

Kuusikko 0,8 M€

Uomarinne
keittiö 0,3 M€

Lehtikuusi salirak 2,6 M€

Kytöpuisto 1,6 M€

Askisto 0,6 M€

Rajatorpan vanha koulu
2-3 krs 1,45 M€

Kilteri 2,0 M€

Seutula 0,5 Me

Simonkallio 0,9 M€

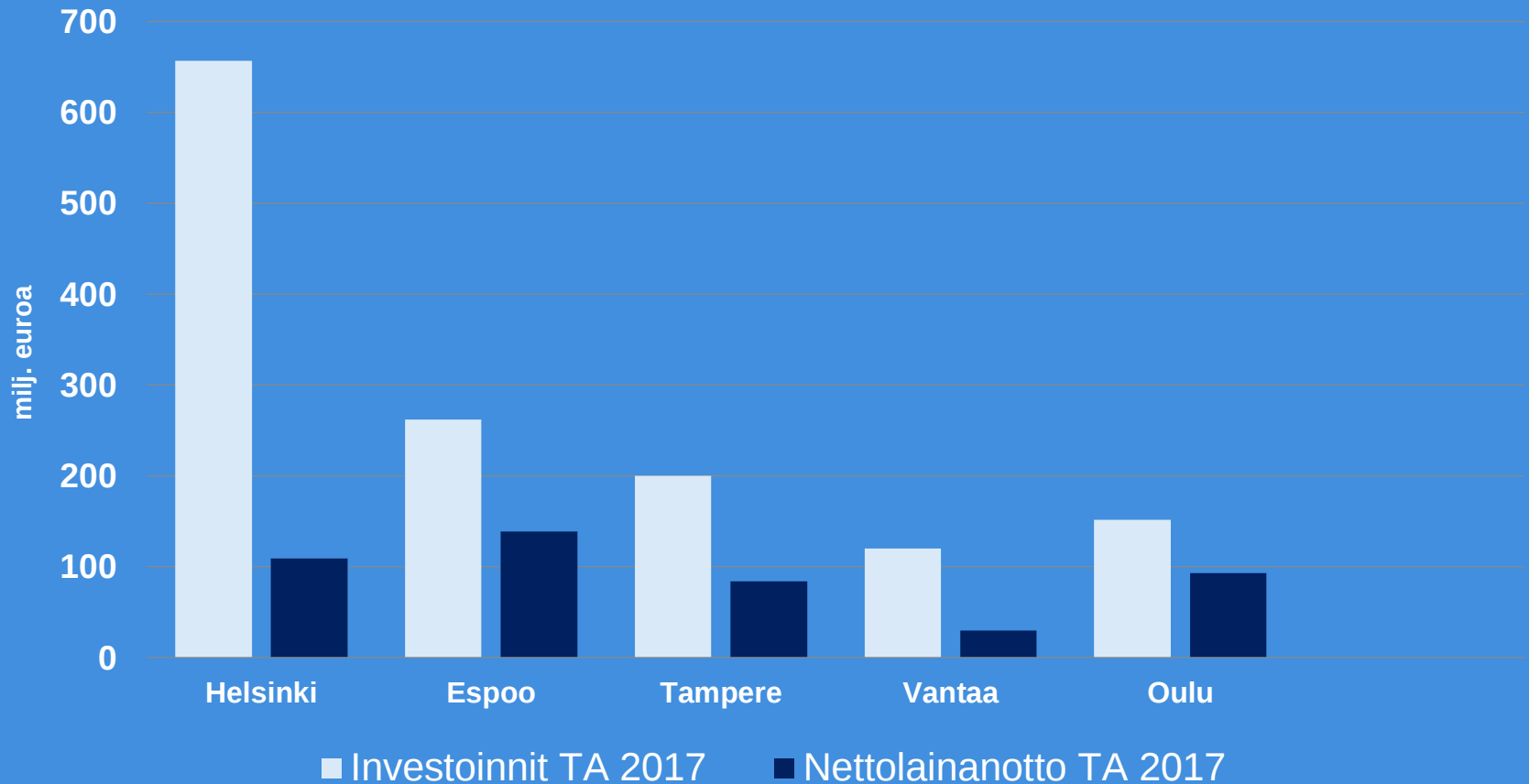
Kaivoksela 0,7 M€

Jokiniemi 0,9 M€

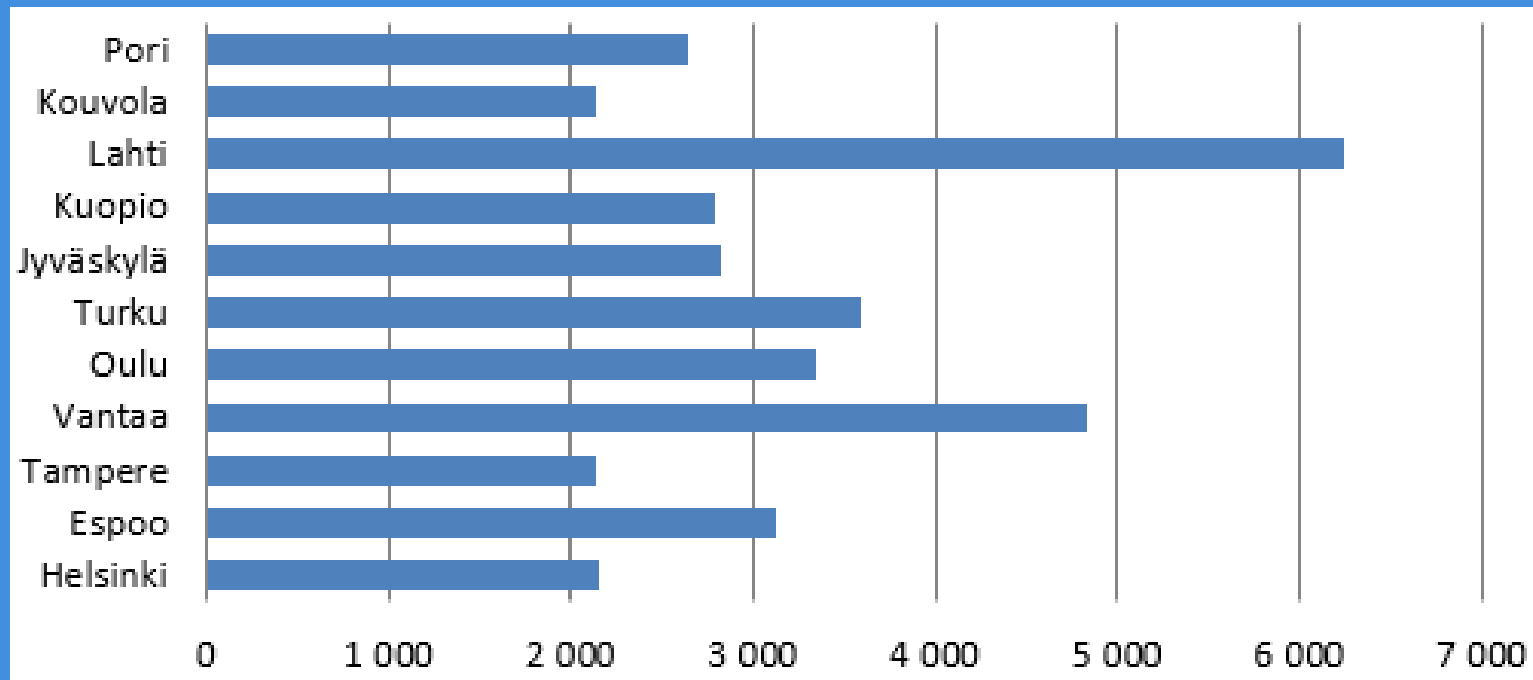
Kivimäki 8,1 Me

Suurten kaupunkien talousarviovertailu

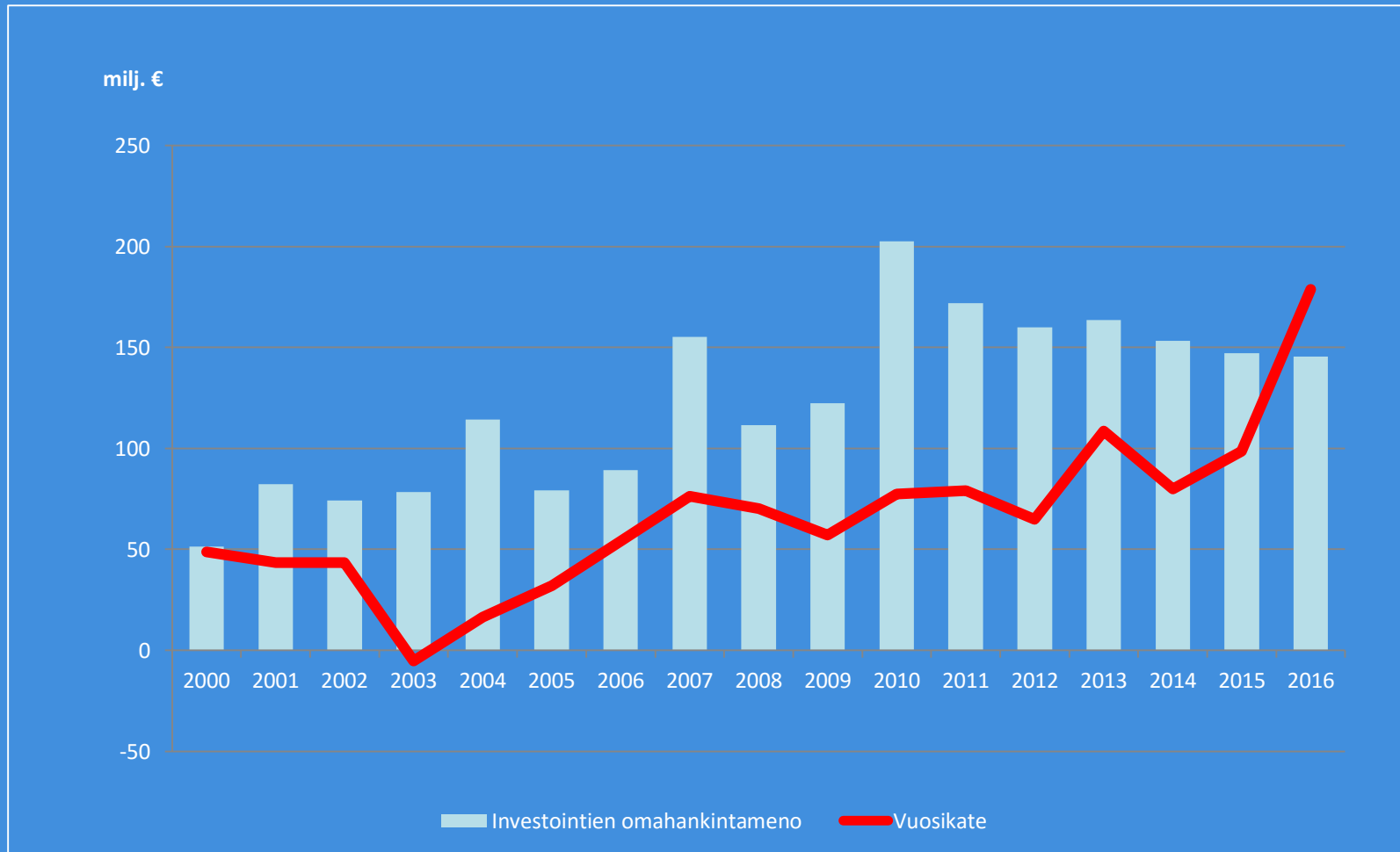
Valmistelutilanne 12.10.2016

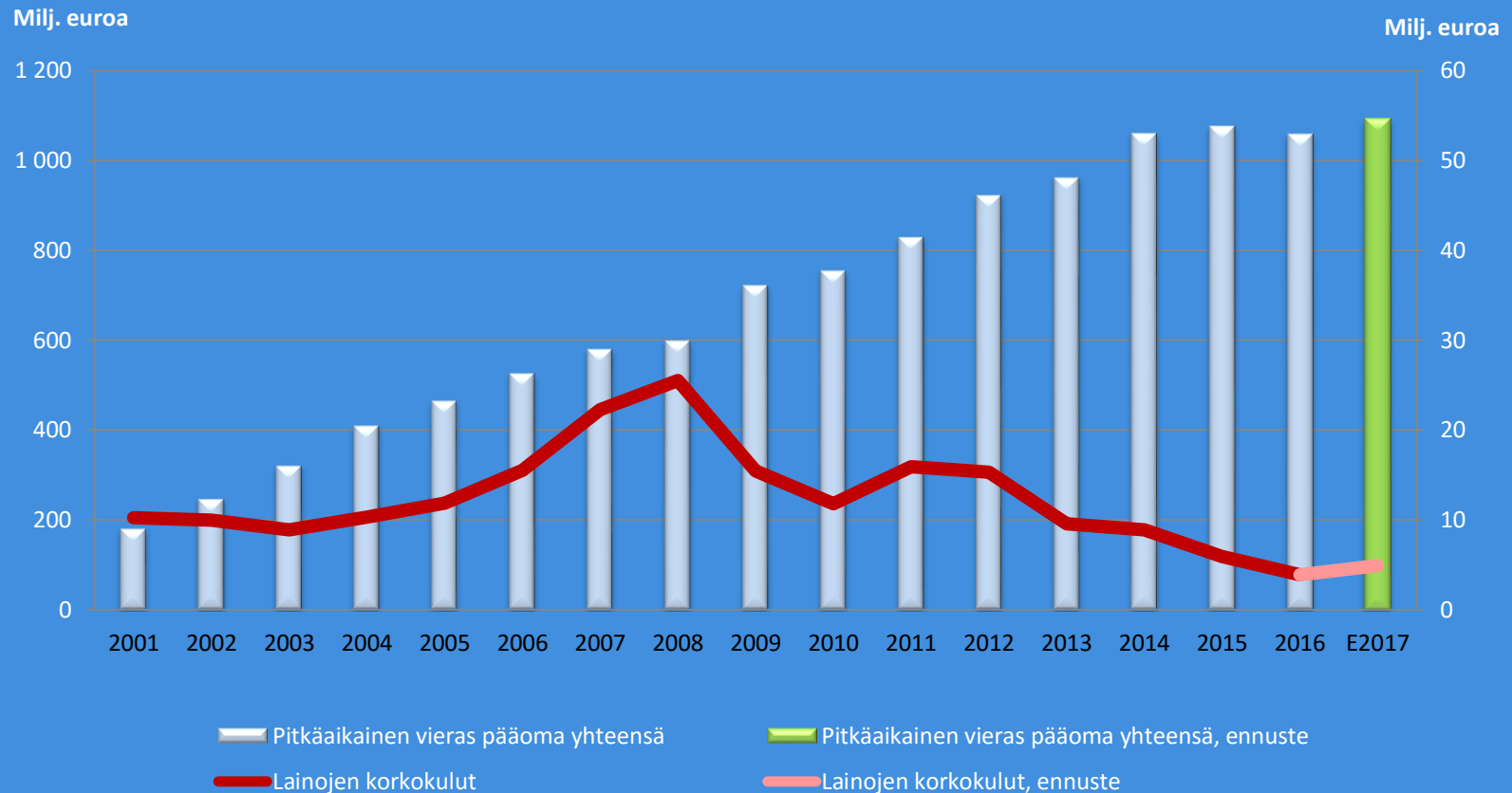
Suurten kaupunkien lainat euroa/asukas tilinpäätös 2016

Vantaa: Vuosikate ja investointien omahankintameno

Korollisen vieraan pääoman ja korkokulujen kehitys 2001-2016

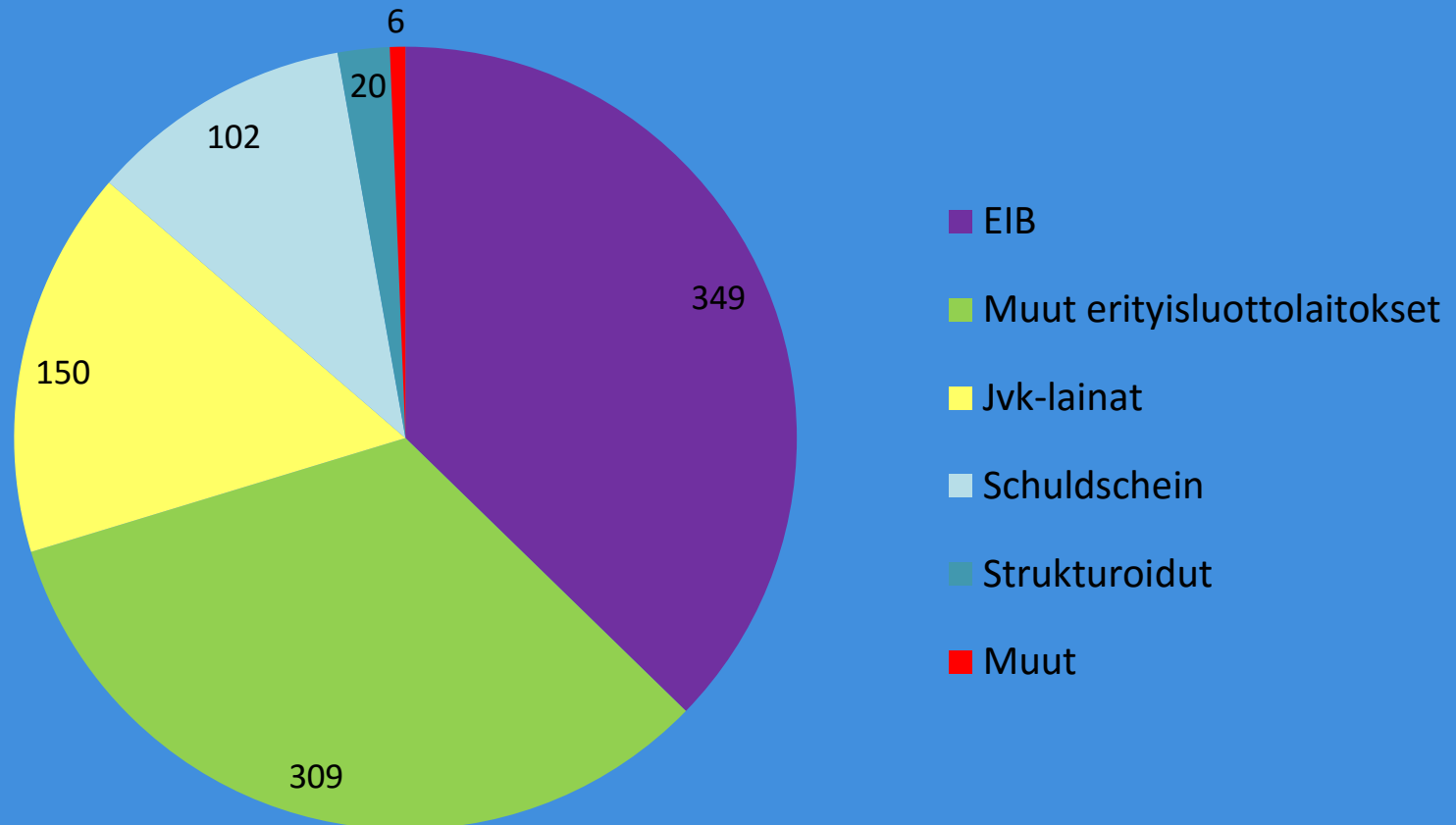
Vantaan kaupunki rahoitusmarkkinoilla

- kaupungilla pitkäaikaista lainaa **1,06 miljardia euroa** (tilinpäätös 2016), lisäksi
 - **VAV konserni** (vuokrataloyhtiö) yli 500 MEUR, **Vantaan Energia**: 300 MEUR
Långmossebergen jätteenpolttovoimala (leasing ja lainarahoitus) sekä Svartisen, **VTK Kiinteistöt Oy**: yli 100 miljoonaa euroa
- Kaupungin lainasalkun keskikorko vuonna 2016 oli 0,37 % ja korkokulut hieman alle 3,8 milj. euroa
- Pitkäaikaisen varainhankinnan tarve aikaisempiin vuosiin verrattuna huomattavasti alhaisempi, lainakanta supistui vuonna 2016 . Todennäköisesti kaupungin lainakanta ei kasva myöskään vuonna 2017.
- Kaupunkikonsernin rahoitus on keskitetty, tytäryhteisöt eivät toimi itsenäisesti rahoitusmarkkinoilla (pl. Vantaan Energia Oy hyödykemarkkinoilla). Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen, huomioi aina EU:n valtiotukisäännökset sekä soveltuvat kansalliset säännökset. Takaukset pääsääntöisesti 80/20 –periaatteella, ei 100 % omavelkaisia takauksia
- Konsernin pitkäaikainen rahoitus hoidetaan
 - pankkien /erityisluottolaitosten myöntämällä taselainalla (ml. strukturoidut lainat) tai
 - liikkeeseen laskettavilla jälkimarkkinakelpoisilla joukkovelkakirjalainoilla (schuldschein-lainat sekä kotimaiset joukkovelkakirjalainat)
 - pitkäaikaisilla leasingsopimuksilla (Vantaan Energia Långmossebergen n. 175 milj. euroa, VTK Kiinteistöt Oy Metropolian laajennus 45 milj. euroa)

- painotus eri rahoituslähteiden välillä riippuu vallitsevasta markkinatilanteesta. EIB:n rooli kaupungin rahoittajana merkittävä, muutoin tavoitteena rahoituslähteittäin hajautettu lainasalkku. Ennen finanssikriisiä painopiste oli schuldschein- lainoissa, kriisin jälkeen rahoittajapohja ja rahoitusinstrumentit (pl. EIB ja tietyt erityisluottolaitokset) ovat muuttuneet oleellisesti
 - pääsääntöisesti kaupunkikonsernin rahoitus hankittu vaihtuvakorkoisena, korkosuojaukset eriytetty varainhankinnasta.
 - Korkoriskistä: ”Korkoriski voidaan määritellä korkojen muutosten aiheuttamaksi epävarmuudeksi kaupungin tuloksesta, budjetista ja kassavirroista. Korkoriskiin vaikuttaa tase-erien keskimääräinen korkosidonnaisuusaika. Mitä lyhyempi korkosidonnaisuusaika, sitä suurempi korkoriski. Vantaan kaupungin korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Tavoitteena on valita sellainen lainasalkun korkoasema, joka pitkällä aikavälillä tuottaa mahdollisimman alhaisen korkokustannuksen ilman että kaupungin korkomenot kasvaisivat kestävämmällä tavalla korkotason odottamattoman nousun vuoksi. Korkoriskin minimointi ja korkokustannusten minimointi ovat yleensä vastakkaisia tavoitteita.” (Vantaan kaupunkikonsernin rahoitus- ja korkoriskipolitiikka)
-

- Lainojen korkosidonnaisuusaikaa pidennetään tarvittaessa johdannaissopimuksilla (koronvaihtosopimukset, korko-optiot sekä näiden yhdistelmät). Vantaan kaupunkikonserni käyttää johdannaissopimuksia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupunki edellyttää myös johdannaissopimuksissa, että sopimuksen vastapuolen on oltava hyvän luottoluokituksen omaava tunnettu pankki- tai rahoituslaitos.
 - vuonna 2016 kaupunki teki poikkeuksellisesti 2 kiinteäkorkoista lainaa, joista toinen joukkovelkakirjalaina 40 milj. euroa. Lainoilla nostettiin jonkin verran lainasalkun suojausastetta ja duraatiota
 - Vantaan kaupunkikonsernin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä. Varainhankinta voidaan toteuttaa kokonaan euromääräisenä, mutta silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti edullisinta, varainhankinta voidaan toteuttaa myös muissa valuutoissa. Tällöin kaupunkikonsernin valuuttakurssiriski poistetaan aina johdannaisten avulla (valuutanvaihtosopimus).
 - Lähtökohtana aina: älä tee sopimuksia, joiden käyttäytymistä eri markkinatilanteissa et ymmärrä tai et voi mallintaa
-

Vantaan kaupungin lainasalkun jakauma (milj. €)

Omaisuusjärjestelyjen vaikutuksia kuntiin

Lakisääteiset kuntayhtymät (shp), erityishuoltopiirit ja maakunnan liitot

- Varat ja velat sekä sitoumukset
- ei korvausta
- Ky-osuudet kirjataan kunnassa peruspääomaa vastaan → ei tulosvaikutusta
- Ky:n alijäämät katettava ennen siirtoa, ylijäämät voidaan palauttaa jäsenkunnille
- ky:n maksama korko peruspääomasta jää kunnilta pois

Kunta ja ns. vapaaehtoiset kuntayhtymät

- irtain omaisuus (sote, pelastustoimi)
- ei korvausta
- Tasearvot kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan, poistot pienenee, lainat jää kunnalle

- Kiinteistöt vuokrataan 3+1 vuodeksi
- Vuokratulot kasvaa, poistot ja lainat jää kunnalle

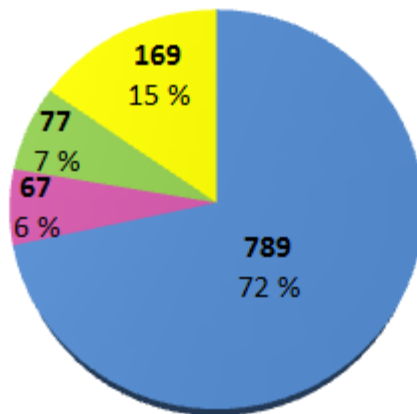
Maa-kunta

Osa omaisuudesta siirtyy edelleen yhtiölle

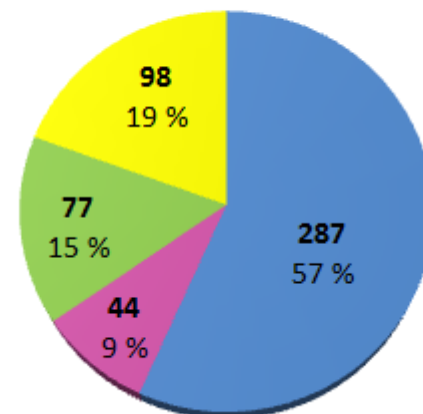
Maakun-tien Tilakeskus Oy

Vantaan verorahoituksen rakenne 2017 vs. 2019 (milj. euroa)

Verorahoituksen rakenne 2017

Verorahoituksen rakenne 2019*

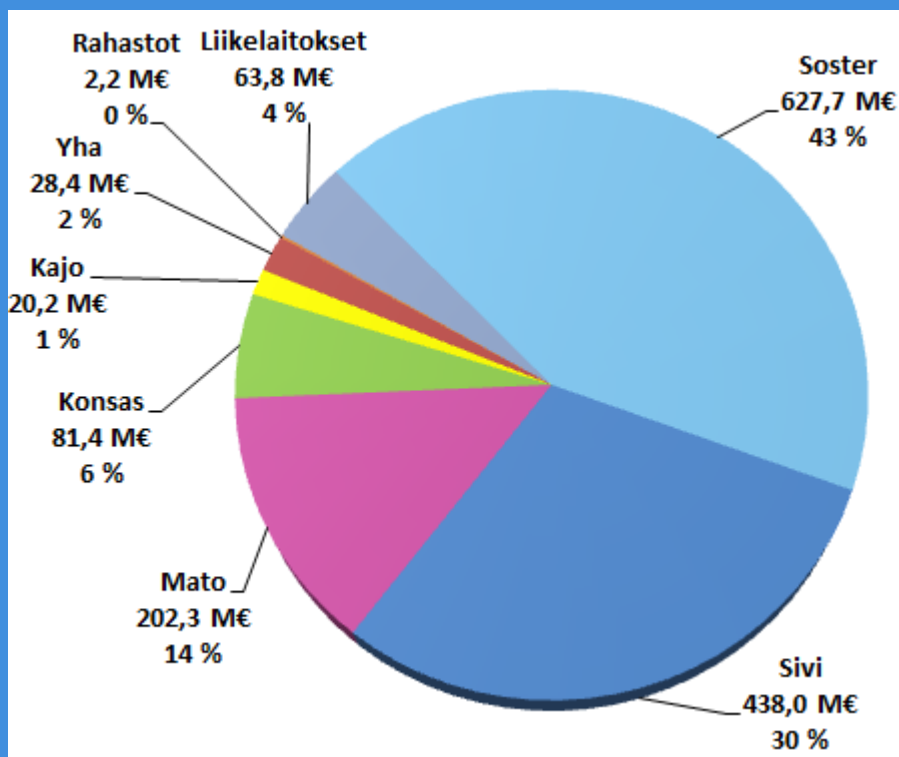

■ Kunnallisvero ■ Yhteisövero ■ Kiinteistövero ■ Valtionosuudet

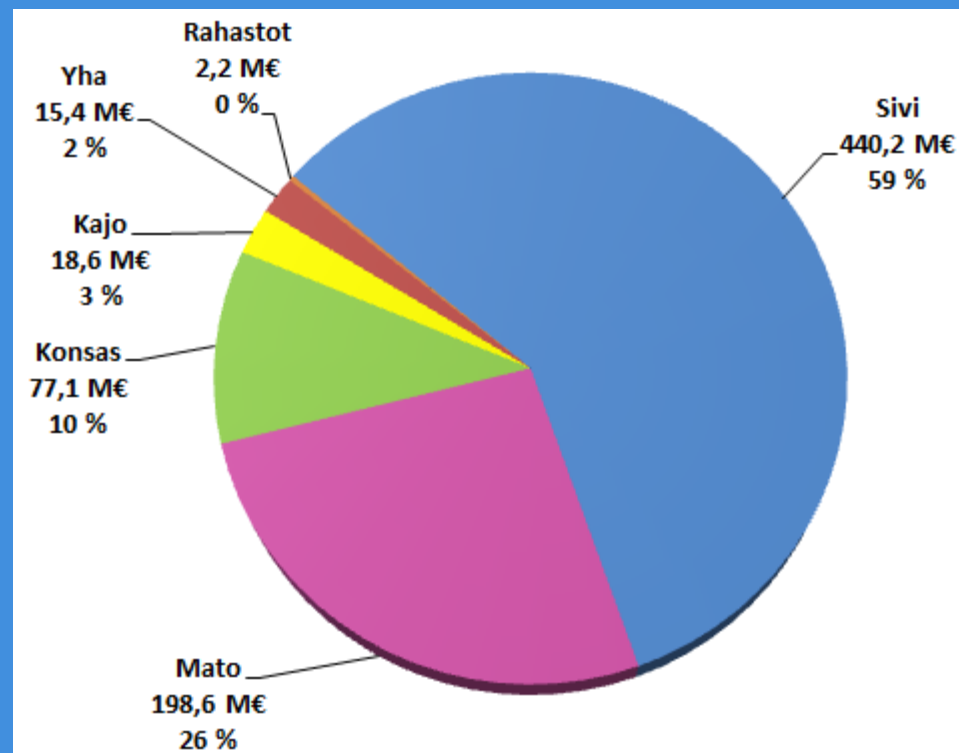
* Luvut esitetty VM:n alustavien laskelmien mukaan vuoden 2017 tasossa

Vantaan toimialarakenteen menovertailu 2017 vs. 2019 (milj. euroa)

2017 *

2019 *

* Luvut esitetty VM:n alustavien laskelmien mukaan vuoden 2017 tasossa

Maakuntauudistuksen talousvaikutukset merkittävä riski

Vastikkeettomat omaisuudensiirrot

Kuntien rahoitusuudistuksen perustana olevat laskelmat eivät huomioi pääkaupunkiseudun investointitarpeita eikä kuntien talouden rakenteellista epätasapainoa . Lisää verotulojen siirtoa pääkaupunkiseudulta muualle maahan

Kaupungin omien verotulojen osuus kokonaisrahoituksesta pienenee, riippuvuus valtionosuuksista ja sen muutostasauksista kasvaa, kiinteistöveron suhteellinen osuus kasvaa

Maakuntauudistuksen vaikutus pitkäaikaiseen varainhankintaan?

Tämän hetkisten laskelmien mukaan kunnallisveron tuotosta leikataan 12,5 %, lainakanta jää kaupungille -> korkoriski suhteessa kaupungin tulopohjaan kasvaa

Työllisyystilanne ja verotulokehitys

Voimistunut väestönkasvu ja siihen liittyvien palvelutarpeiden ja investointien rahoittamiskyky

Julkiseen talouteen kokonaisuutena kohdistuvat säästöpainheet voivat jatkossakin kohdistua myös kuntien rahoitukseen

Sote: vaikutuksia keskeisiin tunnuslukuihin

	<u>2017</u>	<u>2019</u>
Veroprosenttiyksikön tuotto *	41,5 M€	43,9 M€
Vuosikate	51,4 M€	48,7 M€
Poistot	113,9 M€	110,9 M€
Vuosikate %:ia poistoista	45,1 %	43,9 %
Investointien omahankintameno (ml. LL ,rahastot)	119,7 M€	116,6 M€
Investointien tulorahoitus %	42,9 %	41,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64,5 M€	-64,2 M€
Omavaraisuusaste, % *	39 %	37 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, % *	94 %	183 %

* = VM:n arvio

Tunnusluvut laskennallisia ja kuvaavat vain muutoksen vaikutusta ilman normaaleja vuosimuutoksia ym.

Kiitos!

